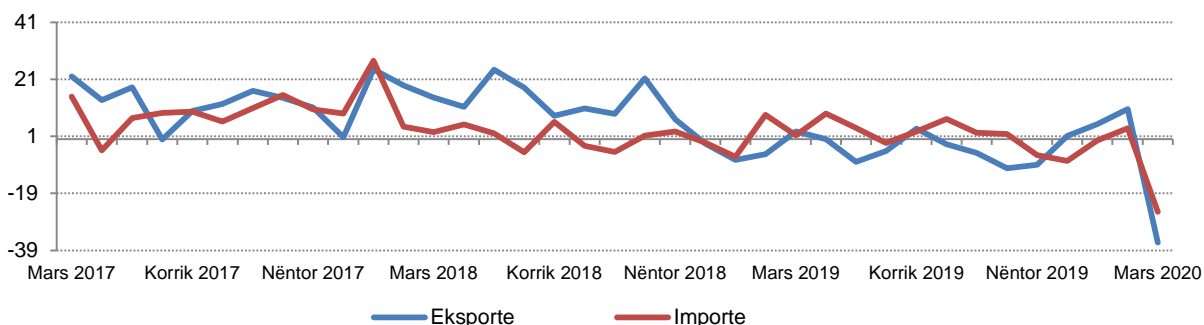

Tregtia e jashtme e mallrave

Mars 2020

Tiranë, më 17 Prill 2020: Në Mars 2020 eksportet e mallrave arritën vlerën 18 mld lekë, duke u ulur me 36,2 %, në krahasim me të njëjtën periudhë të një viti më parë dhe me 29,0 %, në krahasim me Shkurt 2020. Importet e mallrave arritën vlerën 42 mld lekë, duke u ulur me 25,4 %, në krahasim me një vit më parë dhe me 19,3 %, në krahasim me Shkurt 2020. Deficiti tregtar i këtij muaji është 24 mld lekë, duke u ulur me 14,9 %, krahasuar me Mars 2019 dhe me 10,2 %, në krahasim me Shkurt 2020.

Fig. 1 Ndryshimi vjetor në Tregtinë e mallrave (%)

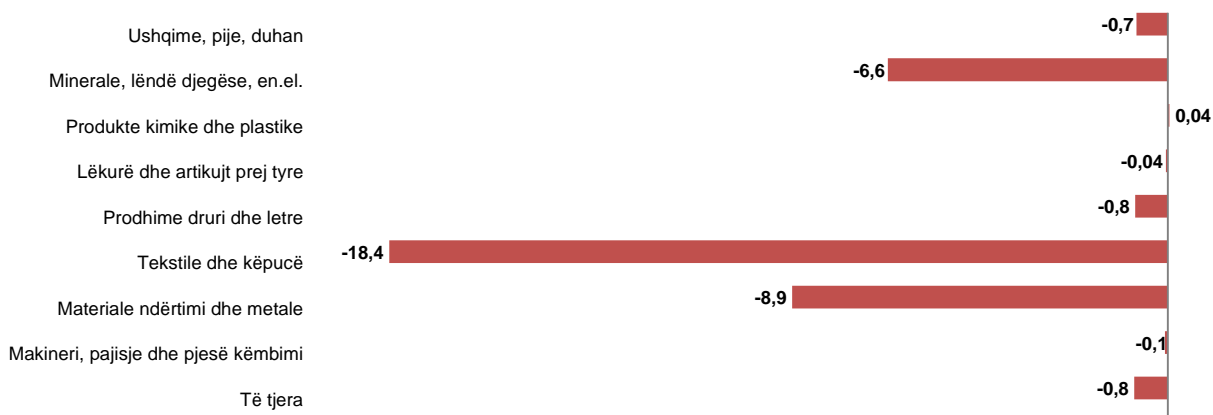

Në tremujorin e parë 2020 eksportet e mallrave arritën vlerën 66 mld lekë, duke u ulur me 9,0 %, krahasuar me një vit më parë dhe importet e mallrave arritën vlerën 135 mld lekë, duke u ulur me 8,5 %, krahasuar me një vit më parë. Deficiti tregtar arriti vlerën 70 mld lekë, duke u ulur me 8,0 %, krahasuar me të njëjtën periudhë të 2019.

Kontributi i grupeve kryesore në ndryshimin vjetor të eksporteve:

Rënia vjetore e eksporteve prej 36,2 %, këtë muaj është ndikuar nga grupet: “Tekstile dhe këpucë” me -18,4 pikë përqindje, “Materiale ndërtimi dhe metale” me -8,9 pikë përqindje, “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me -6,6 pikë përqindje. Në ndryshimin vjetor të eksporteve ka ndikuar pozitivisht grupi: “Produkte kimike dhe plastike” me 0,04 pikë përqindje.

Fig.2 Kontributi i grupeve në ndryshimin vjetor të eksporteve, Mars 2020

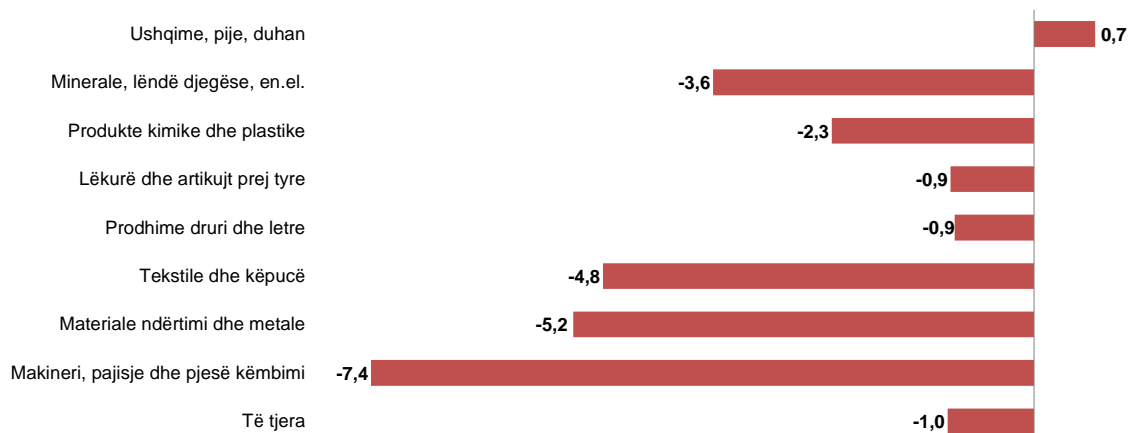

Eksportet, gjatë këtij tremujori janë ulur me -9,0 %, krahasuar me një vit më parë. Grupet që kanë ndikuar negativisht në uljen vjetore të eksporteve, janë: “Tekstile dhe këpucë” me -7,3 pikë përqindje, “Materiale ndërtimi dhe metale” me -3,1 pikë përqindje, “Prodhime druri dhe letre” me -0,2 pikë përqindje. Në ndryshimin vjetor të eksporteve kanë ndikuar pozitivisht grupet: “Makineri, paisje dhe pjesë këmbimi” me +1,1 pikë përqindje, “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me +0,4 pikë përqindje, “Produkte kimike dhe plastike” me +0,2 pikë përqindje.

Kontributi i grupeve kryesore në ndryshimin vjetor të importeve:

Rënia vjetore e importeve prej 25,4 %, këtë muaj është ndikuar kryesisht nga grupet: “Makineri, paisje dhe pjesë këmbimi” me -7,4 pikë përqindje, “Materiale ndërtimi dhe metale” me -5,2 pikë përqindje, “Tekstile dhe këpucë” me -4,8 pikë përqindje. Në ndryshimin vjetor të importeve ka ndikuar pozitivisht grupi: “Ushqim, pije, duhan” me +0,7 pikë përqindje.

Fig.3 Kontributi i grupeve në ndryshimin vjetor të importeve, Mars 2020

Si tremujor, importet janë ulur me 8,5 %, krahasuar me tremujorin e parë 2019. Grupet që kanë ndikuar neaktivisht në uljen vjetore të importeve, janë: “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me -3,4 pikë përqindje, “Makineri, pajisje, pjesë këmbimi” me -2,4 pikë përqindje, “Tekstile dhe këpucë” me -1,9 pikë përqindje. Në ndryshimin vjetor të importeve ka ndikuar pozitivisht grupi: “Ushqim, pije, duhan” me +0,6 pikë përqindje.

Ecuria e tregtisë së mallrave sipas vendeve partnere

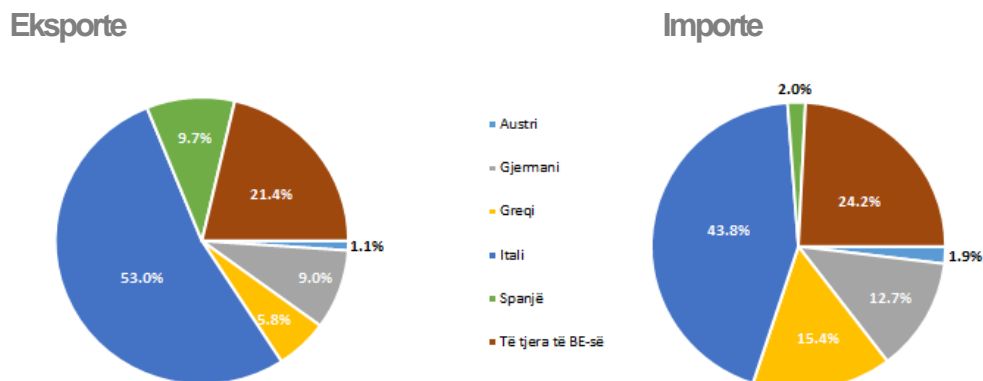
Në muajin Mars 2020, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur rritje më të madhe të eksporteve, në krahasim me Mars 2019 janë: Spanja (25,7 %), Gjermania (9,2 %), dhe Holanda (20,8 %). Ndërsa vendet me të cilat eksportet kanë pasur uljen më të madhe janë: Italia (-48,5 %), Kosova (-43,1 %) dhe Greqia (-24,6 %).

Gjatë këtij tremujori, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur rritje më të madhe të eksporteve, në krahasim me një vit më parë, janë: Spanja (55,4 %), Gjermania (18,5 %), dhe Greqia (3,0 %). Ndërsa vendet me të cilat eksportet kanë pasur uljen më të madhe, janë: Italia (-18,0 %), Kosova (-17,3 %) dhe Maqedonia e Veriut (-9,5 %).

Në muajin Mars 2020, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur rritje më të madhe të importeve, në krahasim me Mars 2019 janë: Rusia (+102,4 %), Zvicra (+28,2 %), dhe Polonia (+4,3 %). Ndërsa vendet me të cilat importet kanë pasur uljen më të madhe janë: Italia (-29,8 %), Greqia (-24,1 %) dhe Turqia (-18,6 %).

Gjatë këtij tremujori, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur rritje më të madhe të importeve, në krahasim me një vit më parë, janë: Greqia (0,3 %), Turqia (4,8 %) dhe Gjermania (0,6 %). Ndërsa vendet me të cilat importet kanë pasur uljen më të madhe, janë: Italia (-13,0 %), Kina (-16,6 %) dhe Serbia (-7,8 %).

Fig.4 Tregtia e jashtme e mallrave sipas disa vendeve të BE-së, Mars 2020

Shkëmbimet tregtare me vendet e BE zënë 64,4%, të gjithë tregtisë. Në Mars 2020, eksportet drejt vendeve të BE-së zënë 75,9 % të eksporteve gjithsej dhe importet nga vendet e BE-së zënë 59,5 % të importeve gjithsej. Partnerët kryesorë tregtarë janë: Italia (30,3 %), Greqia (7,7 %), Gjermania (7,4 %) dhe Turqia (5,9 %).

Shkëmbimet tregtare, për tremujorin e parë 2020, me vendet e BE zënë 64,3 % të gjithë tregtisë. Në periudhën Janar – Mars 2020, eksportet drejt vendeve të BE-së zënë 79,5% të eksporteve gjithsej dhe importet nga vendet e BE-së zënë 57,0 % të importeve gjithsej. Partnerët kryesorë tregtarë janë: Italia (32,1 %), Greqia (7,7%), Gjermania (7,0 %) dhe Turqia (6,5%).

Tab. 1 Qarkullimi i mallrave

Vitet	Muajt	Eksporte (mld lekë)	Ndryshimi Vjetor (%)	Importe (mld lekë)	Ndryshimi Vjetor (%)	Bilanci Tregtar (mld lekë)	Mbulimi (%)
2000		37	-23,5	157	-1,5	-120	23,6
2001		44	19,1	190	21,0	-146	23,2
2002		47	7,7	210	10,6	-163	22,6
2003		54	14,7	226	7,4	-172	24,1
2004		62	14,0	236	4,5	-174	26,3
2005		66	6,0	262	11,1	-196	25,1
2006		77	17,6	299	14,1	-222	25,9
2007		97	25,5	376	25,8	-279	25,8
2008		113	15,8	440	16,9	-327	25,6
2009		105	-7,2	429	-2,5	-324	24,4
2010		162	54,6	478	11,4	-316	33,8
2011		197	21,9	544	13,9	-347	36,2
2012		213	8,2	528	-2,9	-315	40,3
2013		246	15,7	517	-2,1	-271	47,6
2014		256	3,8	552	6,7	-296	46,3
2015		243	-4,9	545	-1,4	-302	44,7
2016		243	0,1	579	6,4	-336	42,0
2017		273	12,1	626	8,1	-353	43,6
2018		310	13,7	641	2,4	-331	48,4
2019		299	-3,8	649	1,2	-350	46,0
2018	01 - 18	24	24,5	45	27,5	-21	52,5
	02 - 18	24	18,8	46	4,4	-22	52,0
	03 - 18	27	14,6	55	2,5	-28	49,0
	Janar - Mars 18	75	18,9	146	9,7	-72	51,0
2019	01 - 19	22	-7,3	42	-6,2	-20	51,9
	02 - 19	23	-5,3	50	8,5	-27	45,4
	03 - 19	28	2,7	56	1,4	-28	49,6
	Janar - Mars 19	72	-3,0	148	1,3	-76	48,8
2020	01 - 20	23	5,3	42	-0,4	-19	54,9
	02 - 20	25	10,6	52	3,9	-27	48,3
	03 - 20	18	-36,2	42	-25,4	-24	42,5
	Janar - Mars 20	66	-9,0	135	-8,5	-70	48,6

Tab. 2 Tregtia e jashtme e mallrave sipas vendeve partnere (milionë lekë)

	Eksporte				Importe			
	Mars 2019	Mars 2020	Jan, - Mar, 2019	Jan, - Mar, 2020	Mars 2019	Mars 2020	Jan, - Mar, 2019	Jan, - Mar, 2020
Vendet e BE-së	20.709	13.473	57.040	52.280	34.896	24.859	88.079	77.183
Austri	163	143	676	437	891	478	1.747	1.162
Gjermani	1.108	1.210	3.372	3.997	3.744	3.168	10.014	10.074
Greqi	1.038	783	2.911	2.998	5.030	3.816	12.501	12.538
Itali	13.875	7.145	37.902	31.076	15.514	10.887	38.528	33.502
Spanjë	1.042	1.310	4.223	6.562	931	490	2.056	2.261
Kroaci	111	142	257	500	554	304	1.407	1.098
Të tjera të BE-së	3.371	2.739	7.701	6.709	8.232	5.716	21.827	16.550
Mbretëri e Bashkuar	59	72	164	202	463	424	1.218	1.170
Kinë	613	204	1.354	1.216	4.987	2.860	13.413	11.184
Kosovë	2.785	1.585	5.837	4.829	644	459	1.453	1.506
Maqedonia e Veriut	866	554	1.817	1.644	777	558	1.909	1.842
Rusi	37	-	58	6	842	1.704	2.775	4.631
SHBA	514	278	1.166	739	1.105	683	2.698	2.351
Turqi	127	160	636	601	4.113	3.349	11.874	12.447
Ukrainë	41	80	77	147	125	279	601	935
Zvicër	172	20	259	189	803	1.030	4.474	3.302
Të tjera	1.896	1.332	3.872	3.924	7.297	5.586	19.483	18.905
Gjithsej	27.820	17.757	72.280	65.777	56.053	41.791	147.979	135.458

Tab. 3 Tregtia e jashtme sipas grup mallrave (milionë lekë)

Grup-mallrat	Eksporte				Importe			
	Mars 2019	Mars 2020	Jan, - Mar, 2019	Jan, - Mar, 2020	Mars 2019	Mars 2020	Jan, - Mar, 2019	Jan, - Mar, 2020
Gjithsej	27.820	17.757	72.280	65.777	56.053	41.791	147.979	135.458
Ushqime, pije, duhan	2.867	2.661	7.098	6.989	9.437	9.821	24.734	25.620
Minerale, lëndë djegëse, en.el.	4.411	2.575	10.916	11.201	6.102	4.082	19.583	14.561
Produkte kimike dhe plastike	608	619	1.598	1.769	7.908	6.636	19.944	19.270
Lëkurë dhe artikujt prej tyre	180	168	616	639	1.598	1.072	4.109	3.395
Prodhime druri dhe letre	833	619	2.334	2.159	2.068	1.568	5.430	5.205
Tekstile dhe këpucë	10.775	5.670	30.980	25.692	7.582	4.869	20.300	17.530
Materiale ndërtimi dhe metale	4.852	2.389	11.306	9.097	7.025	4.125	17.316	17.100
Makineri, pajisje dhe pj. këmb.	2.530	2.512	5.350	6.177	12.226	8.054	31.355	27.843
Të tjera	763	543	2.082	2.052	2.109	1.564	5.208	4.935

Tab. 4 Të dhënat progresive të eksporteve sipas grup mallrave dhe partnerëve kryesorë (milionë lekë)

	Itali		Spanjë		Kosovë		Gjermani	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Gjithsej	37.902	31.076	4.223	6.562	5.837	4.829	3.372	3.997
Ushqim. pije duhan	2.131	1.964	369	250	615	776	326	336
Minerale. lëndë djegëse. energji elektrike	1.777	357	3.216	5.834	1.596	554	377	211
Produkte kimike dhe plastike	479	506	10	61	371	484	18	12
Lëkurë dhe artikuj prej lëkure	511	522	35	45	1	2	4	2
Prodhime druri dhe letre	1.691	1.380	1	1	184	183	30	81
Tekstile dhe këpucë	24.272	19.480	498	311	19	23	1.716	2.303
Materiale ndërtimi dhe metale	3.622	3.107	91	45	2.558	2.202	361	356
Makineri. pajisje dhe pjesë këmbimi	2.438	2.899	2	5	145	193	379	469
Të tjera	982	860	1	10	349	411	161	226

Tab. 5 Të dhënat progresive të importeve sipas grup mallrave dhe partnerëve kryesorë (milionë lekë)

	Itali		Greqi		Turqi		Kinë	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Gjithsej	38.528	33.502	12.501	12.538	11.874	12.447	13.413	11.184
Ushqim. pije duhan	4.470	4.674	3.485	3.906	1.330	1.353	231	149
Minerale. lëndë djegëse. energji elektrike	1.803	848	2.826	2.532	168	327	1	3
Produkte kimike dhe plastike	4.239	3.921	1.813	1.820	1.637	1.745	1.237	1.137
Lëkurë dhe artikuj prej lëkure	3.336	2.785	9	8	67	65	213	144
Prodhime druri dhe letre	1.546	1.508	689	769	670	642	188	209
Tekstile dhe këpucë	9.847	8.067	921	862	3.969	3.587	2.468	2.153
Materiale ndërtimi dhe metale	4.826	3.964	1.810	1.776	2.267	2.575	1.906	1.594
Makineri. pajisje dhe pjesë këmbimi	7.261	6.667	575	555	1.391	1.766	5.982	4.713
Të tjera	1.200	1.067	373	310	375	388	1.188	1.083

Metodologjia

Eksportet janë në përgjithësi mallra të destinuara tek një vend i tretë. të vendosura nën regjimin doganor. në përpunimin pasiv ose të riekportuar pas përpunimit aktiv.

Vlera F.O.B: Është vlera e mallrave të eksportuara deri në kufirin e vendit eksportues. pra përfshin koston e mallrave të eksportuara dhe shpenzimet deri në kufi të vendit eksportues.

Importet janë në përgjithësi mallra që vinë nga një vend i tretë. të vendosura direkt në qarkullim të lirë ose që qëndrojnë në magazinat e ruajtjes nën procedurat doganore të lejimit për qarkullim të lirë. për përpunim aktiv ose për përpunim nën kontrollin doganor.

Vlera C.I.F: Është vlera e mallrave të importuara dërguar deri në kufirin e vendit importues. pra përfshin koston e mallit edhe shpenzimet e transportit dhe sigurimit deri në kufirin e vendit që importon mallrat.

Nomenklatura e Kombinuar (NK) është një nomenklaturë mallrash e përdorur për statistikat e tregtisë ndërkombëtare të mallrave dhe për tarifatat doganore.

<http://www.instat.gov.al/al/metodologji/klasifikime-nomenklatura.aspx>;

Vendet anëtare të Bashkimit Evropian: Belgjikë. Gjermani. Francë. Itali. Luksemburg. Holandë. Danimarkë. Irlandë. Greqi. Spanjë. Portugali. Austri. Finlandë. Suedi. Qipro. Çeki. Estoni. Hungari. Letoni. Lituani. Maltë. Poloni. Sllovaki. Slloveni. Bullgari. Rumani. Kroaci.

Shpjegimi i simboleve

(0) vlerë më e vogël se gjysma e njësisë matëse

(-) pa vlerë

(÷) deri